KATEKIZAM

TREĆEGA REDA SV. FRANJE

Za tisak odobrio Provincijalat Franjevačke Provincije sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu dne 25. srpnja 1925. br. 738. i Nadbiskupski ordinarijat u Zagrebu dne 25. srpnja 1925. br. 5.979.

DRUGO IZDANJE

PRIREDIO SAVEZ TREĆEGA REDA

ZAGREB 1925.

TISKARA „MERKANTILE" ZAGREB

KATEKIZAM

TREĆEGA REDA SV. FRANJE

Za tisak odobrio Provincijalat Franjevačke Provincije sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu dne 25. srpnja 1923. br. 738. i Nadbiskupski ordinarijat u Zagrebu dne 25. srpnja 1923. br. 5.979.

DRUGO IZDANJE

PRIREDIO SAVEZ TREĆEGA REDA

ZAGREB 1923.

TISKARA „MERKANTILE“ ZAGREB

UVOD

OPĆENA PITANJA O TRIMA REDOVIMA SV. FRANJE

1. Pitanje: Što je treći ili pokornički red?

Odgovor: Pokornički je red uredba za one kršćane, koji žele, težiti za savršenošću redovničkoga života, i ako žive u svijetu.

2. P. Tko je utemeljio taj red?

O. Taj je red utemeljio sv. Franjo Asiški g. 1221.

3. P. Tko mu je dao ime »Pokornički red?

O. Ovo mu je ime dao sam sv. Franjo, a rimski pape su ga zadržali.

4. P. Tko je pravilo ovoga reda sastavio i potvrdio?

O. Ovo je pravilo na ponuku Božju sastavio sv. Franjo, a papa Nikola IV. g. 1289. svečano ga je svojom bulom potvrdio.[1]

[1] Supra montem, 18. Aug.

5. Je li treći red bratovština, pobožno društvo ili je to pravi red?

O. On je pravi red; tako je razjasnio papa Benedikt XIII. u Ustanovi od godine 1725.[2]; isto tako je obznanio papa Leo XIII. u svojoj Ustanovi od 30. svibnja 1883. i ponovio to izrično još iste godine, kad je primio na saslušanje generala reda.[3]

6. P. Zašto su pape »Pokornički red« uvijek smatrali pravim redom, a ne bratovštinom?

O. Smatrali su ga zato redom, jer on ima svoje vlastito, od sv. Stolice odobreno pravilo, svoj novicijat, svoje zavjetovanje i odijelo, kojemu je sukno i oblik određen[4], dočim toga kod bratovština nema.

7. P. Je li »Pokornički red« religiozni ili crkveni red u strogom smislu, kao n. pr. franjevački red?

O. Ne, već je red posve svoje vrsti.

---

[1] „Paternae Sedis Apostolicae", 10. Dec.

[2] Acta Ordinis Minorum II. 110. i Benedikt XV. u okružnici prigodom 700 god. III. Reda.

[3] Leon XIII. l. c.

8. P. Zašto se zove taj red »Treći red?«

O. Jer je on treći, što ga je sv. Franjo utemeljio.

9. Koja su još dva reda utemeljena od sv. Franje?

O. To je red »Manje braće«, utemeljen g. 1209. i onaj klarisa od g. 1212.

10. P. Imade li prvi red više ogranaka?

O. Ima, i to su: 1. Manja braća ili franjevci; 2. konventualci ili minoriti i 3. kapucini.

11. P. Imade li drugi red (klarise) također više ogranaka.

O. Ima, i to dijeli se: 1. na jednostavne klarise, koje žive po pravilu, što im ga je dala sv. Klara; 2. urbanke, koje su primile po Ustanovi pape Urbana IV. jednu polakšicu u pravilu sv. Klare; 3. koletinke, koje su pravilu sv. Klare još dodale Ustanove sv. Kolete; 4. kapucinke, koje također žive po vlastitim Ustanovama.

12. P. Ima li i treći red više ogranaka?

O. Ima. Pokornički se red sastoji: 1. iz regularnih trećoredaca, koji žive kao redov-

nici u samostanima pod pravilom trećega reda, koje je papa Leo X. nekim odredbama proširio; 2. iz onih, koji su se obvezali obdržavati pravila svjetovnih trećoredaca, te nose posebno redovničko odijelo i žive u zajednici s prvim ili drugim redom; 3. iz onih trećoredaca, koji žive u svijetu.

13. P. Koliko razreda razlikujemo kod onih trećoredaca, koji žive u svijetu?

O. Dva. U jedan razred spadaju oni, koji su članovi zakonito podignute Zadruge ili općine trećega reda; a drugi oni, koji ne pripadaju samostalnoj redovničkoj Zadruzi (općini), već jednostavno pristupe u treći red i za sebe žive po sv. pravilu.

14. P. Mogu li osobe biti valjano primljene u treći red, a da ne pripadaju zakonito podignutoj redovničkoj zajednici?

O. Mogu; tako je razjasnila sv. Kongregacija za oproste 14. srpnja 1891.

15. P. Dobivaju li takve osobe, u pogledu pravila reda, iste milosti kao i one, koje pripadaju redovničkoj zajednici?

O. Dobivaju. Milosti su iste, samo što zajednica reda ima prednost izmjeničnog poticanja na pobožnost; u zajednici se naime u skupu sluša tumačenje sv. pravila, primaju se posebne pouke i pobude, da članovi mogu lakše vršiti serafske kreposti.

16. P. Zašto je papa Leo XIII. 30. svibnja 1883 glede trećega reda izdao Ustanovu t. j. papinsku naredbu?

O. Zato, da treći red sv. Franje osobito podigne i svim vjernicima preporuči, jer je vidio u njem najljepše sredstvo, kojim se može izliječiti ćudoredna pokvarenost ljudi.

17. P. Donosi li dakle treći red u višestrukom pogledu korist?

O. Svakako donosi. On je: 1. od velike koristi za vlastitu dušu, jer je svojim sv. pravilom, koje osobito preporučuje i goji poniznost — poslušnost — pokoru — ljubav prema bližnjemu i duh molitve, izvrsno sredstvo, da čovjeka preporodi i posveti; zatim nuka trećorece, da se što tjesnije sjedine s presvetim Srcem Isusovim i bezgriješnim Začećem Majke Božje; — zatim ih hrabri na putu kreposti bezbrojnim primjerima svete braće i sestara istoga reda. On je: 2. od velike koristi ljud-

skom društvu, jer s uspjehom liječi društvena zla našega vremena tim, što nagoni svakoga svog člana na što savjesnije ispunjavanje dužnosti, tako n. pr. roditelje, da u što boljem kršćanskom duhu odgajaju svoju djecu; — što nastoji, da izravna jaz među bogatašima i siromasima; — što svojski preporučuje podlagati se odnošaju, koga je Bog ustanovio među poglavarima i podanicima, među pretpostavljenim i podložnicima; — što svoje članove nuka da dobro čine bijednicima i siromasima. Treći red je vjerna vojska sv. crkve u borbi proti njezinim neprijateljima kako svojim duhom molitve, tako i usrdnom privrženošću sv. apostolskoj stolici, odvažnim branjenjem istine i pravednosti te poštenim i značajnim življenjem.

18. P. Što sadržaje papinska naredba Leona XIII.?

O. Sadržaje dva dijela: prvi raspravlja o pravilu trećoredaca sv. Franje; drugi sadržaje popis oprosta i povlastice ovoga reda.

19. P. Sadržaje li papinska naredba Leona XIII. čitavo pravilo i sve oproste i povlastice trećega reda?

O. Papinska naredba govori o svim točkama pravila i pruža posve određen i točan popis oprosta, milosti i prednosti, koje je od postanka posjedovao treći red.

20. P. Posjeduje li treći red još koje druge oproste i pogodnosti osim sadržanih u Ustanovi Leona XIII.?

O. Posjeduje; isti je naime papa takove pogodnosti članovima trećega reda priznao. (Breve 7. rujna 1901.)

21. P. Moraju li članovi trećega reda živjeti prema ovoj naredbi?

O. Moraju, jer je Leo XIII. kao vrhovni pastir katoličke crkve ovu naredbu izdao svojom apostolskom vlašću, a papi treba da su podložni svi katolici, pa tim više članovi trećega reda.

22. P. Je li Leo XIII. ovom svojom naredbom pravilo trećega reda sv. Franje bitno promijenio?

O. Nije; jer sam sveti otac u naredbi kaže: »Neka nitko ne misli, da se ovom naredbom štogod oduzelo od biti reda. Dapače želimo, da red i nadalje nepromijenjen i neozlijeđen ostane.«

23. P. Na koje se članove trećega reda proteže papinska naredba i za koje ona vrijedi?

O. Ona vrijedi samo za one, koji žive u svijetu, ne pako za one, koji žive u samostanima i polažu zavjete.

24. P. Mogu li redovnici i svjetovni svećenici biti članovi trećega reda sv. Franje?

O. Svjetovni svećenici mogu, ali redovnici ne. Tako isto ne može nitko biti članom više trećih redova, već samo jednoga.[1]

25. P. O čem dakle radi prvi dio papinske naredbe?

O. O cjelokupnom pravilu trećega reda u trim poglavljima: prvo poglavlje govori o primanju u red, o dobi kušnje i o zavjetima; drugo o vrsti i načinu života; treće o službama, pohodu i o samom pravilu.

---

[1] Decr. S. Congr. Indulg. 31. siječnja 1893.

PRAVILO

TREĆEGA REDA SV. FRANJE

Poglavlje I.

O primanju, novaštvu i zavjetovanju.

§ 1.

Nije slobodno druge primati u red nego one, koji su navršili četrnaestu godinu te su dobra ponašanja, ljubitelji sloge, a osobito prokušani u svetoj katoličkoj vjeri i pokornosti prama rimskoj crkvi i apostolskoj stolici.

§ 2.

Udate neka se ne primaju bez znanja i privolje supruga, osim kad bi se drukčije imalo uraditi po savjetu njihova ispovjednika.

§ 3.

Primljeni u društvo neka nose po običaju mali naplećnik (škapular) i pojas; ako ih ne nose, gube ustanovljene povlastice i prava.

§ 4.

Koji stupe u treći red, neka provedu jednu godinu u novaštvu; onda neka se po propisu zavjetuju i napose obećaju, da će zapovijedi izvršivati, crkvi se pokoravati i ako bi proti zavjetu u čem pogriješili, da će zadovoljiti.

Poglavje II.

O načinu života.

§ 1.

Članovi trećega reda neka se drže glede cijeloga načina života i odijela, zabacujući skupocjenu finoću, onoga pravila umjerenosti, koje svakomu pojedinomu dolikuje.

§ 2.

Neka se veoma oprezno čuvaju plesova i bestidnih kazališnih igrokaza; isto tako i bučnih družtava.

§ 3.

U jelu i pilu neka budu umjereni te neka prije ne sjednu k stolu i ne ustanu od stola, dok se Bogu pobožno i zahvalno ne pomole.

§ 4.

Uoči svetkovine bezgrješnog Začeća bl. dj. Marije i svetkovine sv. oca Franje neka svaki posti; velike su hvale vrijedni, koji osim toga po starom običaju trećoredaca i svakog petka poste ili se svake srijede uzdržavaju od mesa.

§ 5.

Neka se valjano ispovijedaju svakoga mjeseca, isto tako neka svakog mjeseca pristupe k sv. pričesti.

§ 6.

Članovi trećega reda svećeničkoga staleža, tim što svaki dan mole časoslov, nijesu na ništa drugo obvezani. Svjetovnjaci, koji niti kanoničkih, niti Marijinih časova (mali oficij bl. dj. Marije) ne vrše, neka mole Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu dvanaest puta na dan, osim ako su bolešću zapriječeni.

§ 7.

Koji imaju pravo činiti oporuku, neka svaki u pravo vrijeme svoju imovinu oporučno uredi.

§ 8.

U domaćem životu neka nastoje dobrim primjerom svijetliti ostalima i neka promiču pobožna vježbanja i dobra djela. Neka ne dopuštaju da se knjige i novine, koje bi za krepost mogle biti pogubne, u njihovu kuću unose i da ih ne čitaju, koji su pod njihovom vlasti.

§ 9.

Neka pomnjivo goje dobrohotnu ljubav i među sobom i prama drugima. Neka nastoje, gdje mogu, da se nesloge izravnaju.

§ 10.

Neka se nikada ne zaklinju, osim u nuždi. Neka se čuvaju, da ne govore ružnih riječi i lakrdijaških šala. Neka se ispitaju navečer, da li nijesu šta nepromišljeno počinili; ako su počinili neka se za pogrješku pokaju te je isprave.

§ 11.

Koji mogu, neka svaki dan slušaju sv. misu. Neka dođu na mjesečne skupštine, koje će upravitelj odrediti.

§ 12.

Neka svaki po mogućnosti daje nešto za opće svrhe, da se tako siromašnijim članovima, napose bolesnicima pomogne ili da se tako promakne veći sjaj službe Božje.

§ 13.

Bolesnog člana neka upravitelj ili sam posjeti ili pošalje koga, da kod njega ispuni dužnost bratske ljubavi. Neka ga u opasnoj bolesti nagovaraju i savjetuju, da za vremena obavi, što je potrebno za mir njegove duše.

§ 14.

Na sprovod pokojnomu članu neka dođu svi članovi domaći i strani, te zajedno neka mole za utjehu pokojnikovu jedan dio krunice Marijine. Svećenici kod sv. mise, a svjetovnjaci, ako im bude moguće, primivši sv. pričest neka se pobožno i dragovoljno pomole za vječni pokoj umrloga člana.

Poglavje III.

§ 1.

Službe neka se podijele u nazočnosti sazvanih članova u skupštini, a neka traju po

tri godine. Neka nitko bez temeljita razloga ne odbija ponuđene službe, i neka ne bude nemaran, kad je valja izvršiti.

§ 2.

Nadziratelj, koji se zove pohoditelj, neka marljivo istražuje, da li se propisi točno vrše. Stoga je dužan svake godine, a i češće, budu li okolnosti zahtijevale, po mogućnosti sjedišta skupština obići i skupštinu držati, naloživši služiteljima i svim članovima, da skupštini pribivaju. Ako pohoditelj koga opomene ili mu naloži, da dužnost svoju vrši, ili komu za spasonosnu pokoru što naredi, neka to čedno primi i ne propusti izvršiti.

§ 3.

Pohoditelji neka se biraju iz prvoga reda franjevačkoga ili iz trećega reda redovničkoga, koje će odrediti čuvari ili gvardijani, ako se za to zamole. Služba se pohoditelja zabranjuje svjetovnjacima.

§ 4.

Neposlušni i škodljivi članovi reda neka se po drugi i po trećiput opomenu svoje dužnosti, ako li se ne pokore, neka se otpuste iz reda.

§ 5.

Ako bi članovi što u ovim propisima pogriješili, neka znadu, da nijesu s te strane nikakav grijeh počinili, samo ako tim postupkom ne vrijeđaju zakona Božjega ili crkvenih zapovijedi.

§ 6.

Ako tko zbog važna i razborita razloga ne može izvršivati kojega poglavlja ovoga pravila, taj se od onog dijela pravila može odriješiti ili mu se ono poglavlje može u što drugo promijeniti. U tom neka imaju moć i vlast redoviti franjevački predstojnici prvoga i trećega reda i gore spomenuti pohoditelji.

I. DIO

PRAVILA ČLANOVA SVJETOVNOGA TREĆEGA REDA SV. FRANJE

Prvo poglavlje.

O primanju u red, godini kušnje i zavjetima.

26. P. Na koje točke treba da odgovori osoba prije nego pristupi k oblačenju?

O. Treba da se podvrgne trima pitanjima: 1. da li ispovijeda pravu katoličku vjeru i da li ima dovoljnoga znanja o vjerskim istinama; 2. da li je podložna rimskoj stolici; 3. da li je na dobrom glasu u svijetu.[1]

27. P. Da li su to dovoljni i jedini uvjeti, da može netko postati članom trećega reda?

O. Nipošto, jer se u treći red ne smiju primiti osobe, koje vole lagati ili takve, koje rado kaljaju čast i poštenje svojih bližnjih ili

[1] Pravilo 3. reda, glava I. § 1.

koje su svadljive, svojeglave i zagrižljive ćudi.

28. Može li se osoba, koja je prije sablažnjivo živjela primiti u treći red?

O. Može, ako je njezino obraćenje potpuno i dosta osigurano.

29. P. Mora li se gledati kod osoba, koje se primaju u red, na stalež i položaj, što ga zauzimaju u svijetu?

O. Sv. serafski otac Franjo, koji je imao pred očima samo spas duša, ne izuzima nikoga iz reda, samo ako se bave pristojnim i poštenim radom. Udate gospođe treba da se, prije nego stupe u red, sporazumiju sa svojim muževima, osim ako njihov ispovjednik drži, da je bolje da učine drugačije.[1]

30. P. Treba li da budu svi ispitani, koji stupaju u red?

O. Od toga se ispita mogu osloboditi oni, koji su poznati kao dobri i valjani kršćani.

31. P. Po čem možemo najsigurnije upo-

[1] Pravilo, gl. I., § 2.

znati, koja je osoba sposobna, da se primi u treći red?[1]

O. Po lijepom svjedočanstvu njezinog ispovjednika ili dušobrižnika.

32. P. Koliko mora biti star onaj, koji želi stupiti u treći red?

O. Mora navršiti četrnaestu godinu.

33. P. Što je dužan činiti upravitelj reda, (pohoditelj ili vizitator), ako tko traži, da bude primljen u red?

O. Treba da brižljivo: 1. ispita stanje i zanimanje onoga, koji traži da bude primljen u red; 2. mora ga poučiti o sv. pravilu reda.

34. P. Što je dužan činiti onaj, koji želi da bude primljen u treći red?

O. Mora se bez oklijevanja pomiriti sa svojim bližnjim, ako možda živi s njim u zavadnji ili neprijateljstvu; mora tuđe dobro povratiti, ako ga posjeduje ili barem ozbiljno obećati, da će ga što prije povratiti.

35. P. Mora li se imati posebno zvanje od

---

[1] Pravilo, gl. 1. § 1.

Boga, da se može stupiti u treći ili »Pokornički red«?

O. Ne; jer tko stupa u taj »Pokornički red«, ne obvezuje se činiti ništa pod grijeh, osim ono, što je već dužan činiti kao kršćanin. No mora ipak imati ozbiljnu volju živjeti po propisima trećega reda.

36. P. Je li netko, čim se prijavi za red, odmah i neposredno postao članom reda?

O. Obično nije, jer takvomu dade duhovni ili trećoredski vođa, ako je moguće, nešto vremena da se uzmogne što bolje pripraviti, da postane pravim članom reda.

37. P. Tko može primati u treći red?

O. Redovito primaju upravitelji (vizitatori) trećega reda. Posebnim pako ovlaštenjem o. provincijala Manje braće, konventualaca (minorita), kapucina, trećoredaca može primati u red svaki redovnik svećenik iz tih franjevačkih ogranaka izvan svoga samostana; može i svaki za to od njih ovlašteni svjetovni svećenik u svojoj župi. Stoga je također dopušteno i valjano, ako je tko u red od jednog za to ovlaštenog svećenika primljen, a kod drugoga opunovlaštenog sve-

ćenika položio zavjete. Taj svećenik tada zapiše, sve što je učinio, u svoj zapisnik.

38. P. Kakvo je bilo prvo trećoredsko odijelo?

O. Prvo se trećoredsko odijelo sastojalo u dugoj kabanici od gruboga i tamnoga sukna bez nabora, čvrsto svezano užem, koje je pasalo bokove.

39. P. Je li se ovo odijelo kasnije promijenilo?

O. Jest, kad je nestalo prvoga žara i revnosti. Poslije su još nekoliko stoljeća nosili trećoreci pod svjetovnim odijelom dugu haljinu, no i ta je tijekom vremena postajala sve kraća.

40. P. Tko je odobrio to kratko odijelo (habit) ili škapular, što ga danas nose trećoreci?

O. Papa Julije II. je odredio, da trećoreci mjesto duge haljine (velikog habita) nose škapular.

41. P. Kako mora biti velik škapular?

O. Po odredbi pape Julija II. mora ška-

pular sprijeda i otraga biti tako dug, da se može pojasom stegnuti. Zatim moraju biti obadvije krpice široke četiri prsta; mora svakako biti veći od običnih škapulara. Odrediti veličinu spada na o. provincijala dotične redovničke provincije.

42. P. Od kakva sukna mora biti škapular?

O. Mora biti od vunenog sukna tamne, sive ili crne boje; ta je naime boja oznaka pokorničkoga odijela.

43. P. Što treba da znamo glede pojasa?

O. Pojas treba da je od lana ili vune te obično ima tri uzla.

44. P. Što naznačuje škapular (habit)?

O. Sv. redovničko odijelo podsjeća svojom tamnom bojom na poniznost, a sukno za mrtvenje tijela i siromaštvo u duhu, oko kojega treba da osobito nastoje trećoreci.

45. P. Što naznačuje pojas?

O. Čistoću srca, a sjeća i na sv. uže, s kojim je bio svezan Isus, kad su ga vodili na muke. Tri čvora spominju na vršenje triju glavnih trećoredskih kreposti, a te su: po-

niznost, pokora i preziranje zemaljskih stvari.

46. P. Što nalaže papinska naredba Leona XIII. gledom na trećoredsko odijelo?

O. Onima, koji su primljeni u Red nalaže, da moraju po običaju nositi škapular i pojas; ne čine li toga, gube sve pogodnosti i prava, ali ne griješe.

47. P. Mora li se škapular i pojas uvijek nositi?

O. Trećoreci moraju imati dan i noć na sebi svoje redovničko odijelo.[1] U slučaju bolesti ili koje druge nužde može ih upravitelj reda osloboditi od te dužnosti.

48. P. Smije li se još u naše vrijeme nositi velika haljina (habit)?

O. Ne smije; ili barem ne bez dozvole provincijala i privolje biskupa dotične biskupije. Može se pako poslije smrti obući u veliko trećoredsko odijelo.

49. P. Što je novicijat (novaštvo)?

O. Novicijat je doba kušnje, koje traje

---

[1] Pravilo gl. I. § 3.

od dana oblačenja do zavjetovanja. U to se vrijeme treba vježbati u duhu redovničkom i njemu vlastitim krepostima, kao što i u propisima pravila.

50. P. Kako dugo traje novicijat?

O. Traje jednu potpunu godinu.[1]

51. P. Uživaju li i novaci povlastice trećega reda?

O. Uživaju sve povlastice, milosti i oproste dane redu, jer oni pripadaju redu, čim su obučeni.

52. P. Kada može novak ili novakinja položiti zavjete?

O. Novak ili novakinja može položiti zavjete, ako je ispunio(la) godinu kušnje (novicijat); ako je živio(la) po propisima pravila, vježbajući se u serafskim krepostima, i ako ima čvrstu volju posvetiti se Bogu.

53. P. Što je zavjetovanje?

O. Zavjetovanje u trećem pokorničkom redu jest vjerski čin, kojim se netko Bogu posvećuje tako, da obeća pred ovlaštenim

---

[1] Pravilo gl. I. § 4.

svećenikom kao zamjenikom crkve, da će kroz cijeli svoj život vjerno obdržavati zapovijedi Božje, slušati sv. crkvu i dragovoljno činiti zadovoljštinu za prestupke proti propisima pravila, ako se o njih ogriješi.

54. P. Kakvu moć imaju zavjeti u trećem redu?

O. Zavjetovanje u trećem redu nije doduše isto što i zavjetovanje redovnika u samostanima, ali je ipak veoma uspješno sredstvo usavršavanja i pred licem crkve ima posebnu valjanost t. j. ono donosi dužnosti i daje stalne prednosti; jedino što ovo zavjetovanje po ponovnom razjašnjenju pape Leona XIII. ne obvezuje u ničem pod grijeh, osim u onom, što je tko već i onako dužan činiti, jer to nalažu zapovijedi Božje ili crkvene.

55. P. Kakve dužnosti donosi zavjetovanje?

O. Tko položi zavjete, obvezuje se, da će većim žarom i točnošću ispunjavati zapovijedi Božje, sv. crkvi iskazivati djetinju poslušnost i činiti zadovoljštinu za pogreške učinjene proti propisima pravila t. j. ponizno

primiti od duhovnoga vođe ili vizitatora naloženu pokoru.[1]

56. P. Kakovu korist donosi zavjetovanje trećega reda?

O. Zavjetovanjem postaju trećoreci djeca sv. Franje, kao što su to članovi prvoga i drugoga reda; dionici su svih molitava, sv. misa, a osobito svih zaslužnih djela serafskoga reda. Svojom redovničkom molitvom su nadalje pravi izaslanici crkve pred Bogom za javne potrebe kršćanstva.

Drugo poglavlje.

O vrsti i načinu života.

57. P. Što kaže pravilo i papinska naredba o javnoj nošnji trećoredaca?

O. Članovi trećega reda moraju u odijevanju biti razboriti i umjereni, da se ne oblače preskupo i raskošno, već kako zahtijeva stalež pojedinca.[1]

58. P. Kakve svjetske zabave i ugodnosti zabranjuje pravilo?

---

[1] Pravilo, gl. I. § 4.

O. Zabranjuje polaziti bal, ples, bestidne predstave i pijanke, jer su se trećoreci odrekli ispraznih i pogibeljnih radosti svijeta.[2]

59. P. Je li Trećorecima svaka zabava i veselje zabranjeno?

O. Nije, jer se mogu uvijek pristojno zabavljati, ići u društvo svojih rođaka, doći na svadbu; no ipak neka se drže uvijek pametnog savjeta svoga duhovnog vođe.

60. P. Što nalaže papinska naredba gledom na svagdanje uživanje jela?

O. Trećoreci moraju biti umjereni u jelu i pilu, te prije i poslije jela moliti.[3]

61. P. Što se propisuje trećorecima glede posta?

O. Trećoreci moraju postiti uoči svetkovine bezgrješnog Začeća bl. djev. Marije t. j. 7. prosinca i u predvečerje svetkovine sv. Franje, 3. listopada. — Hvale su vrijedni, koji osim toga po starom običaju trećoredaca poste u sve petke ili se svake srijede uzdržavaju od mesa.

¹ Pravilo, gl. II. § 2.
² Pravilo, gl. II. § 3.

Razumije se po sebi, da moraju trećoreci postiti u sve posne dane i da ne smiju mrsiti u nemrsne dane, kada to zahtijeva crkva i od svih kršćana.[1]

62. P. Kako se često moraju trećoreci ispovijedati i pričestiti?

O. Papinska naredba Leona XIII. kaže, da se trećoreci moraju redovno ispovijedati i pričestiti svaki mjesec jedamput.[2]

63. P. Je li ovom naredbom ukinuta česta mjesečna ispovijed, a osobito toliko preporuke vrijedna česta sv. pričest?

O. Nipošto; jer papinska odredba govori ovdje samo o skrajnjim dužnostima trećoredaca. Bog će pače još posebnim milostima nagraditi onoga, koji valjano pripravljen i u čistoj nakani čini više nego što je dužan.

64. P. Što propisuje pravilo gledom na molitvu?

O. Dotična ustanova papinske naredbe glasi: Trećorecima iz duhovnog staleža, koji

¹ Pravilo, gl. II. § 5.
² Pravilo, gl. II. § 4.

svaki dan mole brevijar, ne ćemo toga radi da nalažemo još kakvu dužnost. Svjetovnjaci pako, koji ne mole niti svećeničkih niti Marijinih časova (mali oficij na čast B. D. M.) moraju svaki dan izmoliti dvanaest Očenaša, Zdravih Marija i Slava Ocu, osim ako su bolešću zapriječeni.[1]

65. P. Mora li se tih dvanaest Očenaša, Zdravih Marija i slava Ocu najedamput izmoliti?

O. Ne, već se mogu podijeliti na razno vrijeme dana.

66. P. Moraju li se tih dvanaest Očenaša i t. d. moliti u crkvi?

O. Ne, već ih može moliti, gdje tko hoće.

67. P. Zašto je Leon XIII. prijašnju redovničku molitvu od 54 Očenaša skratio na 12?

O. Zato, da više ne dolaze tolike molbe, da bude netko odriješen od dužnosti moliti 54 Očenaša, budući 12 Očenaša može lako svaki član na dan izmoliti, te se od te pokraćene

---

[1] Pravilo, gl. II. § 6.

molitve (12 Očenaša) više nitko ne odrješuje osim u slučaju bolesti.

68. P. Moraju li oni članovi trećega reda, koji su navikli moliti časove blažene Djevice Marije, odustati od te navike i mjesto časova moliti 12 Očenaša, Zdravih Marija i Slava Ocu?

O. Mogu ostati kod svoje navike.

69. P. Mora li se molitva trećega reda pretpostaviti drugim molitvama?

O. Mora, jer je ta molitva glas same sv. crkve i uzdiže se pred prijestolje Božje sa svim zaslugama cijele crkve i ima kao zaručnica Kristova prvi pristup k očinskomu srcu Božjem.

70. P. Što traži pravilo gledom na oporuku ili na očitovanje posljednje volje?

O. Papinska naredba traži, da svi trećoreci, koji raspolažu kakvim imetkom, učine oporuku u pravo vrijeme.[1]

71. P. Kakva je bila još osobita namjera sv. oca, kad je to zapovijedio?

---

[1] Pravilo, gl. II. § 7.

O. Da trećoreci urediv na vrijeme zakonitim putem svoja dobra, preprijeće posmrtne svađe i nemire i da mogu, riješivši se zemaljskih briga, na smrti što mirnije i bolje ispuniti svoje kršćanske i redovničke dužnosti.

72. P. Što su dužni trećoreci jedan prema drugomu?

O. Trećoreci se moraju osjećati djecom jedne iste obitelji; moraju jedan drugoga ljubiti; živjeti u miru i slozi; jedan drugomu pomagati, kako u zdravlju tako i u bolesti. Treba također da svaki daje po mogućnosti kakvu milostinju u zajednicu, čim će se pomagati nevoljnim članovima reda, osobito bolesnim ili će se upotrijebiti za uzveličanje službe Božje«.[2]

73. P. Kako treba da se vlada član trećega reda u krugu svoje obitelji?

O. Treba da moli za članove obitelji, kojoj pripada; da potiče svojom blagošću, lijepim primjerom i dobrim riječima, bližnje na pobožnost. Nipošto ne smiju trećoreci dopustiti, da dolaze u njihove kuće zle knjige ili

---

[1] Pravilo, gl. II. § 9. i 12.

novine, koje bi mogle škoditi mladeži; neka ih zabrane čitati onima, koji su pod njihovom vlašću.[1] Moraju također ići za tim, da djecu u kršćanskom duhu odgajaju i u nebo vode: vlastitu sa svojim roditeljskim ugledom i ozbiljnošću, a tuđu s ljubežljivošću, nagovaranjem na dobro i podukom u katekizmu.

74. P. Što moraju činiti trećoreci ako im se u kojoj župi prave poteškoće?

O. Ako se radi samo o jednom članu reda, mora to strpljivo i mirno podnositi; a ako bi tko smetao čitavoj redovničkoj zadruzi, treba cijelu stvar saopćiti vizitatoru, koji će na razboriti način poduzeti shodne korake.

75. P. Što je trećorecima osobito zabranjeno?

O. Ne smiju: 1. nikada, osim u nuždi prisizati. Moraju se: 2. čuvati nečistih razgovora i šala. Na večer treba da se ispitaju, jesu li što takva nesmotreno učinili, pa pronađu li da jesu, treba da pogriješku pokorom poprave.[1]

---

[1] Pravilo, gl. II. § 8.
[2] Pravilo, gl. II. § 10.

76. P. Što propisuje pravilo glede sv. mise?

O. Propisuje, da braća i sestre slušaju svaki dan sv. misu, ako im je to lako ili ako nijesu zapriječeni bolešću ili kojom drugom zvaničnom dužnošću.[2]

77. P. Da li su dužna braća i sestre prisustvovati mjesečnoj skupštini?

O. Jesu, jer sv. pravilo traži, da dođu sva braća i sestre svaki mjesec na redovnički sastanak, da tu čuju podukuJ i da se ojačaju za vršenje serafskih kreposti.[3]

78. P. Jesu li korisni ovi mjesečni sastanci?

O. Jesu, jer vežu braću sve tjesnijom bratskom ljubavi i stavljaju ih pod blagonosni upliv njihovoga redovničkog predstojnika.

79. P. Što su dužni činiti trećoreci svojoj bolesnoj braći i sestrama?

O. Moraju ih pohađati, tješiti, hrabriti i poticati na strpljivost i odanost u volju Božju Na isti način neka im se pomogne, ako je potrebno, novčanom potporom iz trećoredske blagajne. Osobito valja, da se u pravo vrijeme pobrinu poglavari ili subraća i sestre, da opasno bolesni član primi sv. sakramente umirućih.[1]

¹ Pravilo, gl. II. § 11.
² Pravilo, gl. II. § 11.

80. P. Što su dužni činiti trećoreci, kad koji član umre?

O. Treba da idu, ako je moguće, na ukop moleći krunicu; prikažu za njega sv. misu i pričest i još posebno obavljaju molitve za pokojne.[2]

81. P. Što običavaju moliti trećoreci svaki dan za duše u čistilištu?

O. Po starom običaju mole svaki dan za pokojne ili psalam »Iz dubine« s molitvom »Bože, djelitelju oproštenja« ili mjesto toga tri Očenaša, Zdrave Marije i »Pokoj vječni daruj im Gospodine«. No zapravo nema o tom nikakvoga propisa.

82. P. Što treba da čine trećoreci svake godine za pokojnu subraću i sestre?

¹ Pravilo, gl. II. § 13.
² Pravilo' gl. II. § 14.

O. Što treba da mole pojedine trećoredske zadruge za svoje žive i mrtve članove i koja nabožna djela treba da čine, ovisi o zaključku same zajednice.

Treće poglavlje.

O službama, vizitatoru i o samom pravilu.

83. P. Komu pripada duhovno sudstvo i vrhovno vodstvo trećega reda?

O. Duhovno sudstvo i vodstvo trećega reda pripada u prvom redu poglavarima prvoga reda i poglavarima samostanskih trećoredaca sv. Franje;[1] zatim tako zvanim vizitatorima (pohoditeljima);[2] napokon onima, koji su zakonito postavljeni, da vode pojedine trećoredske zadruge te se obično zovu predstojnik (praeses), upravitelj (director) ili povjerenik (commisarius) trećega reda.

84. P. Koji su poglavari prvoga i samostanskoga trećega reda sv. Franje?

[1] Pravilo, gl. III. § 3. i 6.
[2] Pravilo, gl. III. § 2. i 6.

O. Jesu general reda u svim pokrajinama svojega reda; provincijal u svojoj pokrajini; gvardijan u području svoga samostana. Duhovno dakle sudstvo nad svjetovnim trećorecima pripada poglavarima prvoga i samostanskoga trećega reda u području njihovoga samostana; provincijalu pripadaju sve trećoredske zadruge, koje se nalaze u njegovoj provinciji (pokrajini), a generalu reda sve zadruge na cijelom svijetu.

85. P. Kojemu poglavaru pripada duhovno sudstvo u trećem svjetovnom redu, ako u jednom mjestu ima više samostana prvoga reda n. pr. samostan Manje braće i kapucina?

O. Pripada poglavaru onoga samostana, u kojem je utemeljena i uvedena dotična zadruga trećega reda.

86. P. Mogu li poglavari prvoga i trećega samostanskoga reda i drugima povjeriti duhovno sudstvo i vodstvo u svjetovnom trećem redu?

O. Mogu tu vlast predati kako redovničkim tako i svjetovnim svećenicima, koji tada nose ime predstojnik (praeses), upravitelj

(director) ili povjerenik (commissarius) trećega reda.

87. P. Kakova vlast pripada tako zakonito imenovanim duhovnim vođama u njihovim redovničkim općinama?

O. Njima ne pripada redovita (ordinaria), već povjerena (delegata) vlast. Oni mogu u svojoj redovničkoj zadruzi primati nove članove, zavtejovanje, držati mjesečnu skupštinu, trećorecima podijeliti papinski blagoslov, obične blagoslove s oprostom, nevrijedne isključiti ad tempus, dati potrebite oproste od dužnosti u propisima pravila, mogu ukratko obavljati sve, što pravilo propisuje. Ne mogu pako samostalno podizati nove trećoredske zadruge, vršiti vlast u drugim redovničkim zadrugama ili svoju vlast povjeriti drugima.

88. P. Je li služba vizitatora ista kao i predstojnika li upravitelja trećega reda?

O. Nije, jer vizitator prvo ne prima svoju vlast od poglavara, već mu je priznata od samoga pravila[1] i zato je početna i redovita; drugo ne sastoji njegova služba

[1] Pravilo, gl. III. § 3.

u vodstvu pojedine redovne općine, već u pohađanju raznih općina trećega reda s nakanom, da razvidi njihovo stanje i potrebe, pa da potrebito odredi za njihovu dobrobit i napredak.

89. P. Mogu li vizitatori postati samo iz prvoga i trećega samostanskoga reda?

O. Samo ovi, jer pravilo kaže: »Vizitatori moraju biti iz prvoga li trećega samostanskoga reda sv. Franje«.[2] Svjetovnjaci ne mogu biti vizitatori.

90. P. Je su li vizitatori baš nužni?

O. Nijesu, jer pravilo samo kaže, da ih kustodi i gvardijani imenuju, ako budu za to zamoljeni.[3]

91. P. Ima li u trećem redu još kakvih služba osim spomenutih?

O. Za što bolji napredak reda i obavljanje dužnosti ima u svakoj redovnoj zajednici još i drugih služba.

[2] Pravilo, gl. III. § 2. i 6.
[1] Pravilo, gl. III. § 3.

92. P. Koje su to službe?

O. Pravilo o njima nšta ne kaže. Zato se mogu u redovničkim zadrugama ustanoviti prema potrebi još i druge službe. Obično imaju zajednice predsjednika za muške i predsjednicu za ženske; nadalje ima predsjednik viječnike, koji se zovu pomoćnici ili savjetnici, zatim blagajnika i, gdje posjeduju trećoreci svoju vlastitu kapelicu ili oratorij, imaju sakristana, učitelja novaka i t. d.

93. P. Tko imenuje članove za te službe?

O. Ove službe ne podjeljuju ni poglavari prvoga ni trećega samostanskoga reda, već ili duhovni upravitelj dotične zadruge ili sami članovi. Samo se izbor mora obaviti javno na redovničkoj skupštini.[1]

94. P. Što propisuje pravilo glede služba?

O. Propisuje: 1. da se službe primaju obično na tri godine; 2. da nitko ne oklijeva bez dovoljnoga razloga, uzeti na se službu;

[2] Pravilo, gl. III. § 1.

3. da sve dužnosti službe vjerno i uredno ispunjuju;[1] 4. tko ne vrši službe valjano, da se zamijeni s drugim.

95. P. Kakve su dužnosti predsjednika?

O. Predsjednik ima velike dužnosti; mora naime paziti, da li su kandidati sposobni, da se prime u red i nastojati, da se što bolje upute u svoje nove redovničke dužnosti, — mora nadalje pripaziti, kako se ponašaju članovi reda njegove zadruge, — mora imati na brizi bolesne i siromašne članove, — napokon treba da bdije nad upravom trećoredske blagajne.

96. P. Mogu li i moraju li se kada trećoreci isključiti iz reda?

O. Moraju se otpustiti svi oni, koji se nijesu popravili, prem su bili triput opomenuti od duhovnog vođe, upravitelja ili vizitatora radi neposluha ili zločestog primjera.[1]

97. P. Kakve su dužnosti podložnika?

O. Moraju paziti na naredbe pretpostav-

[1] Pravilo, gl. III. § 1.
[2] Pravilo, gl. III. § 4.

ljenih; opomene i kazne strpljivo primiti i naloženu pokoru što prije izvršiti.

98. P. Tko ih može od dužnosti riješiti?

O. Poglavari prvoga i trećega samostanskoga reda, jer njima pripada duhovno sudstvo; zatim može duhovni vođa u svojoj redovničkoj zadruzi, jer mu je zakonito predana vlast, koja je nužna, da može korisno izvršivati u vodstvu svoju službu. Ne mogu pako to činiti drugi ispovjednici, osim ako su na poseban način dobili tu vlast.

99. P. Jesu li ovakva riješenja zakonita?

O. Jesu, ako se temelje na valjanim razlozima.

100. P. Kako dugo traje riješenje od dužnosti?

O. Tako dugo, dok traju potrebe.

101. P. Kakve vrsti smiju biti riješenja?

O. Riješenja se mogu i smiju protezati samo tako daleko, kako su nužna. Tako može na pr. biti nekomu dopušteno, da se ljepše oblači, jer to pravilo u strožem smislu dopušta; nikada pako ne dopušta raskoš gizdu,

jer trećoredac mora imati vazda pred očima, što je naš serafski otac namjeravao, kad je zapovijedi izdavao.

102. P. Jesu li još i poslije papinske naredbe riješenja tako često potrebna?

O. Ne, jer je trećoredska molitva sada tako kratka, da je može svaki bez ikakve poteškoće obavljati; a post je po pravilu zapravo samo dvaput na godinu. Tko dakle želi da bude od tih tako malenih dužnosti oslobođen, zaista pokazuje, da imade malo redovničkoga duha u sebi.

103. P. Obvezuje li pravilo trećega reda pod grijeh?

O. Ponovno naglasujemo da ne obvezuje nikada niti pod laki grijeh, osim u onom, što je i onako svaki kršćanin katolik dužan činiti po zapovijedima Božjim ili crkvenim;[1] no tko prestupa propise pravila, lišava se po veličini svoga prestuka više ili manje milosti, što ih sa sobom donosi treći red.

---

[1] Pravilo, gl. III. § 5.

II. DIO

O OPROSTIMA I POVLASTICAMA[1]

Prvo poglavlje.

Potpuni oprosti.

104. P. Što je potpuni oprost?

O. To je oprost svih vremenitih kazna, koje bismo morali trpjeti il ovdje na zemlji ili u čistilištu.

105. P. Koji su uvjeti, da dobijemo potpuni oprost?

O. 1. Namjera oprost zadobiti; 2. da smo u milosti posvećujućoj; 3. da točno ispunimo od crkve u tu svrhu propisana djela (ponajprije ispovijed i sv. pričest, pohod crkve, molitva i t. d.)

106. P. Opstoje li kakve polakšice glede sv. ispovijedi i pričesti?

---

[1] Popis oprosta i povlastica. Breve Leona XIII. od 7. rujna 1901.

O. Opstoje; jer: 1. mogu oni, koji se ispovijedaju svakih osam dana, dobiti sve potpune oproste, koji su za onih osam dana podijeljeni. Oni, koji se svaki dan ili barem često na tjedan dostojno pričešćuju, mogu dobiti sve potpune oproste onoga tjedna, ako se i ne ispovijedaju svakih osam dana. (Pio X. 14. veljače 1906.); 2. na samrtnoj postelji mogu dobiti potpuni oprost i oni, koji se ne mogu niti ispovijediti niti pričestiti; njima je dosta da pobude savršeno pokajanje i izgovore ustima ime Isusovo ili, ako ne mogu, barem srcem.

107. P. Kolikovrsni su oprosti, što ih mogu dobiti trećoreci?

O. Trostruki: 1. koji se mogu dobiti samo jedamput u životu; 2. koji se dobivaju na određene dane u godini; i 3. koji se dobiju svaki mjesec jedamput.

108. P. Koji su to potpuni oprosti, što ih mogu trećoreci dobiti samo jedamput u životu?

O. 1. To je onaj, na dan oblačenja; 2. na dan zavjetovanja; 3. na smrtnom času.

109. P. Koji su određeni dani u godini, u kojima mogu trećoreci dobiti potpuni oprost?«

1. Na dan mjesečne skupštine.
2. Na dan sveca Crkve u kojoj je Zadruga ustanovljena.
3. Jedan dan u mjesecu po svojoj volji.
4. Svakoga prvoga četvrtka i petka u mjesecu, ako obave kakovu pobožnost u čast Presv. Srca Isusova.
5. Svake prve subote u mjeeecu, ako obave kakvu pobožnost u čast bezgriješnog Začeća bl. Dj. Marije (n. pr. malu krunicu.)
6. Svaki put kad izmole franj. krunicu od 7 radosti.
7. Svaki put kad izmole 6 Očenaša, 6 Zdravo Marija i 6 Slava Ocu. (Za oproste pod 6 i 7 nije potrebita ni ispovjed ni pričest ni pohod crkve.)
8. Jedamput kroz 8 dana, u kojima trećoreci obavljaju duhovne vježbe.
9. 16. travnja, kao na obljetnicu, što je sv. Franjo položio zavjete u ruke pape Inocencija III., ako obnove zavjete 3. reda. (U slučaju zapreke mogu dobiti taj oprost slijedeće nedjelje.)

10. U dva dana, u kojima se podjeljuje papinski blagoslov.
11. U devet dana, u kojima se podjeljuje oprost s blagoslovom, koji se zove i generalna apsolucija, naime na: Božić, Uskrs, Duhove, na svetkovinu presv. Srca Isusova, na svetkovinu Bezgr. začeća bl. dj. Marije, na svetkovinu sv. Josipa, na svetkovinu Rana sv. Franje (17. rujna). Na svetovinu kralja Ljudevita (25. kolovoza) i na svetkovinu sv. Elisabete (19. studenoga).*
12. Na svetkovinu:

a) Presvetoga Trojstva;
b) Obrezovanje G. N. I. Kr. (Nova godina);
c) Sv. Triju Kralja (Bogojavljenje);
d) Spasovo;
e) Malu Gospu;
f) Svijećnicu;
g) Navještenja B. D. M.;
h) Veliku Gospu;
i) Sv. Mihaela Arkanđela;
j) Sv. Anđela čuvara;
k) Sv. Ivana Krst.;
l) Sv. Apostola Petra i Pavla,

Na ove svetkovine u pojedinim mjesecima:

Siječanj:

1. Obrezovanje Isusovo.
2. Ime Isusovo.
4. Bl. Angela iz Folinja.
6. Sv. Tri Kralja.
16. Sv. Berard i drugovi muč.
19. Bl. Toma i drugovi.
28. Bl. Odorik.
30. Sv. Hijacinta.
31. Bl. Ljudevita i Pavica.

Veljača:

1. Bl. Eustohija i Viridijana.
2. Svijećnica.
4. Sv. Josip iz Leonise.
5. Sv. Petar Baptista i drugovi.
14. Bl. Ivanica iz Valoa.
15. Bl. Andrija.
19. Sv. Konrad.
22. Sv. Margarita Kortonska.
26. Bl. Izabela.

Ožujak:

Prvi petak u ožujku Otajstva Križnoga puta.

5. Sv. Ivan Josip od Križa.
6. Sv. Koleta.
9. Sv. Katarina bolonjska.
11. Bl. Ivan Baptista.
19. Sv. Josip Zaručnik bl. dj. M.
22. Sv. Benvenut.
24. Bl. Didak iz Kadiksa.
25. Navještenje Marijino.
28. Sv. Ivan.

Travanj:

4. Sv. Benedikt filadelfski.
16. Dan Zavjeta sv oca Franje.
18. Spomen sv. Josipa.
23. Bl. Egidije iz Asiza.
24. Sv. Fidel iz Sigmaringe.
28. Sv. Lukezije.
30. Bl. Benedikt i Kotolengo.

Svibanj:

13. Sv. Petar Regalat.
17. Sv. Paško bailonski.
18. Sv. Feliks iz Kantalacije.
19. Sv. Ivo.
20. Sv. Bernardin Sijenski.
21. Bl. Teofil i drugovi.
27. Sv. Beda.

30. Sv. Ferdinand kralj.
31. Sv. Angela.

Lipanj:

1. Bl. Herkulan i drugovi.
2. bl. Humilijana.
3. Bl. Andrija.
13. Sv. Antun Padovanski.
20. Bl. Mihelka.
24. Sv. Ivan Krstitelj.
29. Sv. Petar i Pavao.

Srpanj:

8. Sv. Elizateba kralj. Portugal.
9. Sv. Nikola i drugovi.
10. Sv. Veronika Juliani.
13. Sv. Franjo Solanski.
14. Sv. Bonaventura.
21. Bl. Anđelina.
22. Sv. Lovro brindiški.
26. Sv. Ana, majka bl. dj. M.
27. Bl. Mar. Magdalena Martinengo.

Kolovoz:

2. Asiški oprost (Porcjunkola).
4. Sv. Dominik.
7. Bl. Agatanđel i drug.

11. Bl. Ljudevita.
12. Sv. Klara, utemeljiteljica Klarisa.
15. Vel. Gospa (Uznesenje Marijino).
16. Sv. Joakim.
17. Sv. Rok.
19. Sv. Ljudevit tolozanski.
22. Sedam radosti bl. Djevice Marije.
25. Sv. Ljudevit, kralj Francuski.
26. Bl. Timtotej i Bernard.

Rujan:

2. Sv. Stjepan.
4. Sv. Ruža viterpska.
8. Mala Gospa (Rođenje bl. dj. Marije).
17. Rane sv. oca Franje.
18. Sv. Josip kopertinski.
24. Sv. Pacifik.
27. Sv. Elzearije.
29. Sv. Mihovil arkanđeo.

Listopad:

2. Sv. Anđeli čuvari.
4. Sv. Franjo, utemeljitelj triju franjevačkih Redova.
10. Sv. Daniel i drugovi.
11. Osmina sv. Franje.
12. Sv. Serafin.

19. Sv. Petar alkantarski.
26. Bl. Bonaventura.
30. Bl. Anđela.
31. Bl. Toma i Krsto.

Studeni:

2. Dan mrtvih; potpuni oprost koliko se puta hoće.
13. Sv. Didak.
14. Sv. Jozafat.
16. Sv. Agneza asiška.
26. Sv. Leonard.
28. Sv. Jakov markijski.
29. Svi Sveti triju franjevačkih Redova.

Prosinac:

1. Dan svih mrtvih franjev. reda.
8. Bezgriješno Začeće bl. dj. M.
9. Bl. Elizabeta i Delfina.
12. Našašće tijela sv. Franje.
15. Osmina bezgriješnog Začeća.
25. Božić.

110. P. Kada postignu trećoreci potpuni oprost pred svetim Otajstvom?

O. Tada i toliko puta, kolikoput izmole 6 Očenaša, Zdravih Marija i Slava Ocu na

dobrobit crkve na nakanu sv. oca. Po tom oprostu dobivaju sve one oproste, što ih dobivaju oni, koji pobožno pohode 7 glavnih crkvi u Rimu, Porciunkulu, sv. mjesta u Jerusolimu i grob sv. Jakoba u Kompostelli.

111. P. Što je serafska ili franjevačka krunica?

O. To je krunica na čast sedam radosti bl. Dj. Marije, koja se sastoji od 7 Očenaša i 70 Zdravih Marija. Tomu još treba dodati jedan Očenaš, Zdravu Mariju i Slava Ocu za oca papu. Tko je u stanju milosti Božje, dobiva svakiput, kad izmoli tu krunicu, potpuni oprost.

112. P. Kako se moli krunica sedam radosti B. D. M.?

O. Tako da se kod svake desetke odnosno prve Zdrave Marije, doda jedno otajstvo, a ta otajstva jesu:

I. način:

1. U prvom otajstvu razmišljajmo radost, kojom se napunilo prečisto srce Marijino, kad joj je arkanđeo Gabrijel navijestio, da je izabrana za Majku Sina

Božjega. 1 Očenaš, 10 Zdravo Marijo, 1 Slava Ocu.

2. U drugom otajstvu razmišljajmo radost, kojom se napunilo prečisto srce Marijino, kada došav u pohode svojoj svetoj rodici Elizabeti, ista ju pozdravi za pravu Majku Sina Božjega. 1 Očenaš, 10 Zdravo Marija, 1 Slava Ocu.

3. U trećem otajstvu razmišljajmo radost, kojom se napunilo prečisto srce Marijino kada uzdržujući neokaljan ljiljan svoga djevičanstva, porodi bez boli svoga Sina Isusa, 1 Očenaš, 10 Zdravo Marijo, 1 Slava Ocu.

4. U četvrtom otajstvu razmišljajmo radost, kojom se napunilo prečisto srce Marijino, kad je vidjela sveta tri Kralja da dolaze pokloniti se njezinom sinu božanskom djetiću i prosvijetljeni svetom vjerom, njemu se klanjaju kao pravom čovjeku, pravom kralju i pravom Bogu. 1 Očenaš, 10 Zdravo Marijo, 1 Slava Ocu.

5. U petom otajstvu razmišljajmo radost, kojom se napunilo prečisto srce Marijino, kad nakon tri dana nađe izgubljenoga svog sina Isusa u hramu među naučiteljima, gdje ih pita i gdje im odgovara. 1 Očenaš, 10 Zdravo Marijo, 1 Slava Ocu.

6. U šestom otajstvu razmišljajmo radost,, kojom se napunilo prečisto srce Marijino, kada joj se ukaza uskrsnut od mrtvih božanski Sin zaodjeven slavom i svjetlošću. 1 Očenaš, 10 Zdravo Marijo, 1 Slava Ocu.

7. U sedmom otajstvu razmišljajmo veselje, kojim se napunilo prečisto srce Marijino, kad uznesenu na nebesa presveto Trojstvo okruni kraljicom anđeoskom, postavi odvjetnicom grješnika i Majkom našom premilom. 1 Očenaš, 10 Zdravo Marijo, 1 Slava Ocu.

II. način:

1. Koga si, neoskvrnjena Djevice, s radošću po Duhu Svetom začela.
2. Koga si neoskvrnjena Djevice, s radošću k Elizabeti nosila.
3. Koga si, neoskvrnjena Djevice s radošću rodila.

4. Koga si, neoskvrnjena Djevce, s radošću trim mudracima na poklon prikazala.
5. Koga si, neoskvrnjena Djevice s radošću u hramu našla.
6. Koga si, neoskvrnjena Djevice, s radošću prva od mrtvih uskrsnuta vidjela.
7. Koji se tebe, neoskvrnjena Djevice, s radošću na nebo primio i kraljcom neba i zemlje proglasio.

Iza zadnje se desetke još obično mole dvije Zdrave Marije, jer se drži, da je bl. Dj. Marija živjela 72 godine.

113. P. Na kakvu nakanu treba moliti da dobijemo oprost?

O. Za potrebe kršćanstva i na nakanu sv. oca.

114. P. Koliko puta se može podijeliti papinski blagoslov?

O. Smije se podijeliti samo dva puta na godinu, ali ne u istom danu i na istom mjestu, gdje ga podjeljuje biskup.

115. P. Tko može podjeljivati papinski blagoslov?

O. Može ga podjeljivati upravitelj ili

predstojnik dotične redovničke zadruge ili svećenik, koji je za to naročito ovlašten.

116. P. Smije li se papinski blagoslov podjeljivati samo jednom trećorecu?

O. Ne, već se podjeljuje samo javno svim sakupljenim članovima reda.

117. P. Tko može podjeljivati oprost s blagoslovom ili generalnu apsoluciju?

O. Javno u crkvi može je podijeliti duhovni vođa redovne zadruge ili svećenik, koji je za to napose ovlašten; u ispovijedaonici pako svaki svećenik, koji ima vlast ispovijedati.

118. P. Je li dosta primiti samo papinski blagoslov ili generalnu apsoluciju, da netko dobije potpuni oprost?

O. Ne, već se osim toga kod obojega zahtijeva sv. Pričest i molitva na nakanu sv. oca.

Drugo poglavlje.

Nepotpuni oprosti.

119. P. Što je nepotpuni oprost?

O. Nepotpuni oprost je oprost dijela vremenitih kazna za grijehe.

120. Je li i za nepotpuni oprost potrebita sv. ispovijed i pričest?

O. Nije; dosta je biti u milosti Božjoj.

121. P. Kolikovrsne nepotpune oproste mogu trećoreci dobiti?

O. Trovrsne: 1. oprost od 7 godina i 7 četrdesetica (7 puta 40 dana); 2. oprost od 300 dana i 3. oproste rimskih postaja.

122. P. Što se razumije pod oprostom četrdesetica?

O. Tim se hoće da kaže, da se nekomu oprašta toliko od vremenitih kazna za grijeh, koliko bi mu se oprostilo, da čini onakvu pokoru, kakvu je u prvo kršćansko doba običavala davati crkva grješnicima.

123. P. Kad mogu postići trećoreci oprost od 7 godina i 7 četrdesetnica?

O. Na dan, kad je sv. otac Franjo primio rane (17. rujna) i na ove svetkovine: sv. Ljudevit (25. kolovoza), sv. Elizabeta, kraljica portugalska (8. srpnja), sv. Elizabeta ugarska (19. studenoga), Margarita Kortonska (22. veljače). U dvanaest dana po volji s odobrenjem redovničkih poglavara. Na Zaruke bl. dj. Marije (23. siječnja); na Pohod bl. dj. Marije (2. srpnja); Prikazanje bl. dj. Marije (21. studenoga); Našašće sv. Križa (3. svibnja); Uzvišenje sv. Križa (14. rujna).

124. P. Na koje se dane mogu dobiti oprosti rimskih postaja?

O. U a d v e n t u: 1. na 1., 2. i 3. adventsku nedjelju svakiput 10 godina i 10 četrdesetnica; 2. na 3. adventsku nedjelju i na Badnjak svakiput 15 god. i 15 četrdesetnica.

U vrijeme od B a d n j a k a do nedjelje P e d e s e t n i c e: 1. na polnoćki i kod druge božićne sv. mise svakiput 15 godina; 2. na blagdan sv. Stjepana, sv. Ivana evanđeliste, Nevine djece; na Novu godinu i Bogojavljenje; i na nedelju Sedamdesetnicu, Šezdesetnicu i Pedesetnicu, svakiput 30 godina i 30 četrdesetica.

U k o r i z m i: 1. na Čistu srijedu; 2. na 4. korizmenu nedjelju, svakiput 15 godina i 15 četrdesetnica; 3. na Veliki petak i na Veliku subotu 30 godina i 30 četrdesetnica; 4. u sve ostale korizmene dane, uvijek 10 godina i 10 četrdesetnica.

U u s k r s n o v r i j e m e: u sve dane uskrsnog tjedna, uključivo i uskrsni ponedeljak i Bijelu nedjelju, na blagdan sv. Marka

i u tri prosna dana vazda po 30 godina i 30 četrdesetnica.

U duhovsko vrijeme: 1. u predvečerje Duhova 10 godina i 10 četrdesetnica; 2. na same Duhove i kroz cijeli duhovski tjedan uključivo i subotu svaki dan 30 godina i 30 četrdesetnica.

U kvaternim danima: svaki put 10 godina i 10 četrdesetnica osim u kvatrima duhovskog tjedna, u kojem se podjeljuju oprosti od 30 godina i 30 četrdesetnica (Rescripta auth. N. 313.)

125. P. Što se traži od trećoreca ili trećoretkinje, da dobije ove oproste?

O. Treba da pohodi jednu od onih crkvi, u kojima je podignuta zadruga trećega reda i pomoli se za korist kušćanstva i na nakanu sv. oca.

126. P. Kojim molitvama i dobrim djelima postizavaju trećoreci oprost od 300 dana?

O. Postignu ga toliko puta, koliko puta prisustvuju sv. misi, kojoj drugoj pobožnosti ili javnomu ili privatnomu sastanku članova; koliko puta prime siromašne na stan; zavađene pomire ili nastoje pomiriti; idu na pro-

cesiju; prate presveto oltarsko Otajstvo, kad se nosi, ili ako ga ne mogu da prate, kad izmole Očenaš i Zdravo Mariju za napredak katoličke vjere ili za pokojne članove reda; ako idu na sprovod; ako zabludjeloga dovedu natrag na pravi put; ako koga poduče u zapovijedima Božjim ili ostalim potrebnim stvarima za spas ili ako uopće učine koje slično djelo ljubavi; 100 dana dobiju kad izmole: Sv. oče Franjo, moli za nas!

127. P. Mora li se više ovakovih molitava ili dobrih djela obaviti, da se dobije rečeni oprost?

O. Ne, dosta je jedno djelo.

128. P. Mogu li trećoreci dobiti ove oproste samo za sebe?

O. Ne; sve ove oproste mogu namijeniti i siromašnim dušama u čistilištu.

Treće poglavlje.

O povlasticama (privilegijima).

129. P. Što je povlastica?

O. Povlastica je izuzimanje od općenite zakonske ili opravdane dužnosti u korist jedne ili više osoba ili društva.

130. P. Što je povlastica oltara?

O. To je pogodnost, koja se daje svećeniku, da dobije uz obične plodove sv. mise još oprost, kojim može osloboditi iz čistilišta onu dušu, za koju prinosi sv. žrtvu.

131. P. Koliko se puta na tjedan može svećenik trećoredac poslužiti tom povlasticom?

O. Triput na tjedan i tolikoput kolikoput čita sv. misu za kojega pokojnoga člana trećega reda.

132. P. Može li se ta povlastica namijeniti mnogim dušama najedamput?

O. Ne; već uvijek samo jednoj jedinoj.

133. P. Jesu li oprosti, generalna apsolucija i ostale povlastice sada posve sigurne?

O. Jesu, jer ih je jasno i svečano proglasila papinska naredba, a Leon XIII. ih je potvrdio, a novi crkveni zakonik nije ih ukinuo.

134. P. Dobivaju li članovi trećega reda još kakve druge oproste?

O. Jest, ima još mnogo pogodnosti, po kojima mogu dobiti još mnoge druge potpune i nepotpune oproste.

135. P. Koje su važnije pogdnosti za trećorece?

O. Jesu ove tri: 1. Svi trećoreci, koji su opravdano zapriječeni da dođu u crkvu i prime generalnu apsoluciju na onu određenu oprosnu svetkovinu, koja pada u tjednu, mogu je primiti na jedan drugi zapovijedani blagdan, koji dolazi u osmini one svetkovine. Isto tako mogu primiti generalnu apsoluciju po obavljenoj ispovijedi uoči dotične oprosne svetkovine.

2. Bolesni i slabi trećoreci, kojima je teško pohoditi koju redovničku ili onu crkvu, u kojoj se drže trećoredske skupštine, da zadobe oprost, mogu ga svejedno dobiti, ako u onaj oprosni dan mole kod kuće mjesto pohoda crkve 5 Očenaša i 5 Zdravih Marija na nakanu sv. oca. Isto tako dobivaju taj oprost ispunivši obične uvjete u kojigod dan hoće kroz cijelu osminu dotične svetkovine, koja je skopčana s oprostom.

3. Trećoreci, koji prebivaju u kraju gdje nema crkve ni prvoga, drugoga, ni trećega samostanskoga reda, niti je gdje blizu koja javna bogomolja svjetovnoga trećega reda ili crkva, u kojoj bi bio kanonički uveden treći

red, mogu ipak dobiti sve potpune oproste, koji su podijeljeni franjevačkim crkvama, ako pohode na dotični oprosni dan svoju župnu crkvu.

136. P. Jesu li i koji drugi potpuni oprosti podijeljeni crkvama franjevačkoga reda i kako možemo doznati za nje?

O. Svakomu pojedinomu ogranku franjevačkoga reda podijeljeni su još mnogi različiti oprosti, za koje možemo doznati od svoga duhovnoga vođe.

KRIŽNI PUT*

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Pripravna molitva.

Isuse raspeti, moj Učitelju i Spasitelju, ja ću evo sada pobožno razmatrati, po kako si žalosnom putu unišao pred nama u nebo. Ujedno ću promišljati, kako mi pobožno valja sada živjeti, da jednoć dođem k Tebi.

I. Postaja.

Pilat osuđuje Isusa na smrt.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blagosivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Nedužni Isuse, za onu nepravednu osudu, na koju sam i ja svojim zlim življenjem pri-

* Tko pobožno obavi križni put dobije iste oproste kao da bi ga obavio u Jeruzalemu. Od ovih oprosta jedan se može namjeniti za se, a ostale za duše u čistilištu.

stao, oslobodi me od osude vječne smrti, koju sam toliko puta zaslužio.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

V. Smiluj se nama, Gospodine.

R. Smiluj se nama.

II. Postaja.

Isus prima križ.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blagoslivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Preblagi Isuse, koji si tako dragovoljno primio na Sebe križ, koji Ti prirediše grijesi moji, daj mi milost, da oćutim teško breme svojih grijeha i da ih skrušeno oplačem.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

V. Smiluj se nama, Gospodine.

R. Smiluj se nama.

III. Postaja.

Isus pada prvi put pod križem.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blagoslivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Pod težinom grijeha mojih padaš, nedužni Isuse; učvrsti me, da nikada više ne padnem u grijeh i daj mi milost, da me nikakvo zlo ne odijeli od ljubavi Tvoje.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

V. Smiluj se nama, Gospodine.

R. Smiluj se nama.

IV. Postaja.

Isus susreće svoju Majku.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blagoslivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Predragi Isuse, prežalosna Majko! Udijelite mi milost, da oćutim pravu bol za svoje grijehe i da ih sve do smrti oplakujem.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.
V. Smiluj se nama, Gospodine.
R. Smiluj se nama.

V. Postaja.

Šimun Cirenejin pomaže Isusu križ nositi.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blagoslivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Preblagi Isuse, prosvjetli me Svojom istinom, da upoznam Tvoj križ, i daj mi milost, da rado podnosim muke ovoga života za pokoru mojih grijeha.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.
V. Smiluj se nama, Gospodine.
R. Smiluj se nama.

VI. Postaja.

Veronika pruža Isusu rubac.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blagoslivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Dobri Isuse, utisni, molim Te, u moju dušu uspomenu gorkih Tvojih muka.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.
V. Smiluj se nama, Gospodine.
R. Smiluj se nama.

VII. Postaja.

Isus pada drugi put pod križem.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blagoslivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Pod teretom mojih grijeha padaš opet pod križem. Dragi moj Isuse, daj mi milost, da se podignem iz svojih grijeha i da više u njih ne padnem.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.
V. Smiluj se nama, Gospodine.
R. Smiluj se nama.

VIII. Postaja.

Isus tješi Jeruzalemske žene.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blagoslivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Isuse moj, koji vološ, da oplakujem grijehe svoje, nego Tvoje muke: daj mi milost, da pravim srcem plačem uvrede, koje sam Tebi nanio, te da zavrijedim veseliti se s Tobom u Raju.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

V. Smiluj se nama, Gospodine.

R. Smiluj se nama.

IX. Postaja.

Isus pada treći put pod križem.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blagoslivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Za muke, koje si podnio, Isuse moj, kada si pao treći put pod križem, udijeli mi milost, da netom padnem u koji grijeh, odmah i ustanem, eda me breme grijeha ne obori u ponor vječni.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

V. Smiluj se nama, Gospodine.

R. Smiluj se nama.

X. Postaja.

Isusa svlače i žučju napajaju.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blago slivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Isuse moj, koji si bio svučen i žučju napojen, udijeli mi milost, da svučem sa sebe sve zemaljske želje i da mi ogorčaju svjetske stvari i grijesi.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

V. Smiluj se nama, Gospodine.

R. Smiluj se nama.

XI. Postaja.

Isusa na križ pribijaju.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blagoslivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Za one muke, koje si podnio, mili Isuse, kada Te na križ pribiše, udijeli mi milost, da

propnem svoje tijelo sa svim njegovim požudama.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

V. Smiluj se nama, Gospodine.

R. Smiluj se nama.

XII. Postaja.

I s u s u m i r e n a k r i ž u.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blagoslivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Mili Isuse, Ti si podignut na križu umro; udijeli mi milost, da se podignem k Tebi, živeći kreposno, i da umrem svim stvarima ovoga svijeta.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

V. Smiluj se nama, Gospodine.

R. Smiluj se nama.

XIII. Postaja.

I s u s a s k i d a j u s k r i ž a.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blagoslivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Tužna Majko Isusova, molim Te za one boli, koje si oćutjela primivši na svoje krilo mrtvo Tijelo Božanskoga Sina, udijeli mi milost, da ga uvijek dostojno primam u sv. Pričesti.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

V. Smiluj se nama, Gospodine.

R. Smiluj se nama.

XIV. Postaja.

I s u s a p o l a ž u u g r o b.

V. Klanjamo se Tebi, Isukrste, i blagoslivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

Želim, Isuse moj, kao mrtav uvijek s Tobom biti; i ako živim, živim jedino za Tebe, da poslije dođem k Tebi u nebesko Kraljevstvo, gdje ću uživati plodove Tvoje muke.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

V. Smiluj se nama, Gospodine.

R. Smiluj se nama.

Izmolit ćemo 5 Oče naša, 5 Zdravo Marijo, i 5 Slava ocu na čast pregorke muke Isusove, a 1 Oče naš, Zdravo Marijo i Slava

Ocu na odluku svetih Otaca Papa, da dobijemo sveta oproštenja križnoga puta.

V. Klanjamo se Tebi Isuse, Kriste, i blagoslivljamo Tebe.

R. Jer si po svetome križu Svome svijet otkupio.

V. Moli za nas, Djevice prežalosna.

R. Da budemo dostojni obećanja Isukrstovih.

V. Znamenovao si, Gospodine, Franja slugu svojega.

R. Znamenjima spasenja našega.

Pomolimo se.

Gospodine Isukrste, koji si s neba na zemlju iz Očeva krila sišao i Svoju dragocjenu Krv za oproštenje grijeha naših prolio; ponizno Te molimo, da na dan sudnji zaslužimo čuti s desne Tvoje: Dođite, blagoslovljeni.

Neka se utječe za nas, molimo Te Gospodine Isukrste, sada i na čas smrti naše kod Tvoga milosrđa Preblažena Djeva Marija, Majka Tvoja, kroz čiju je svetu dušu u vrijeme muke Tvoje mač žalosni prošao.

Gospodine Isukrste, koji si, kada svijet bijaše ohladnio, na tijelu blaženoga Oca Franje svete rane muke Svoje obnovio, da srca na-

ša upališ ognjem ljubavi Svoje: dopusti milostivo, da njegovim zaslugama i prošnjama križ sveđer nosimo i učinimo plodove dostojne pokore. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Blagoslov svemogućega Boga Oca i Sina i Duha Svetoga, sašao vrhu nas i prebivao vazda. Amen.

MOLITVE
kod mjesečnih trećoredskih skupština.

Na početku se skupštine moli:

Dođi, Duše sveti, napuni srca svojih vjernih, i oganj svoje ljubavi u njima užeži.

Pod obranu se tvoju utječemo, sveta Bogorodice, ne odbij nam molbe u potrebam našim, nego nas od svih pogibelji uvijek oslobodi, Djevice slavna i blagoslovljena.

Pogledaj, blaženi oče Franjo, sa uzvišenoga nebeskoga prebivališta, i moli za puk svoj, za puk, što si ga odabrao, da služi pred tobom sve vrijeme u službi Gospodnjoj.

Gospodine, smiluj se. Kriste, smiluj se. Gospodine smiluj se. Oče naš (tiho).

V. I ne uvedi nas u napast.
R. Nego izbavi nas od zla.
V. Spomeni se skupštine svoje.
R. Koju si posjedovao od početka.
V. Gospodine, usliši molitvu moju.
R. I vapaj moj k tebi došao.
V. Gospodin s vami.
R. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Molimo te, Gospodine, prosvjetli pameti naše zrakom svoje svjetlosti, da uzmognemo razumjeti, što imamo činiti, i da budemo kadri učiniti, što je pravo. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Na svršetku skupštine.

Gospodine smiluj se. Kriste smiluj se. Gospodine smiluj se. Oče naš. (tiho).

V. I ne uvedi nas u napast.
R. Nego izbavi nas od zla.
V. Potvrdi, Bože ovo, što si u nama učinio.
R. Od svetog hrama svoga, što je u Jerusolimu.
V. Gospodine, usliši molitvu moju.
R. I vapaj moj k tebi došao.
V. Gospodin s vami.
R. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Molimo te, Gospodine. podijeli nam pomoć svoje milosti, da, što smo tvojim nadahnućem spoznali, da imamo činiti, tvojom pomoću uzmognemo izvršiti.

Zahvaljujemo ti, svemogući Bože, za sva dobročinstva tvoja. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

V. Molimo za dobročinitelje svoje.

R. Dostoj se, Gospodine, naplatiti svima, koji nam dobro čine, porad imena svoga životom vječnim. Amen.

Antiphona. Ako budeš na opačine gledao, Gospodine: Gospodine, tko će opstati.

Pjesma, 129. Iz dubine vapim k tebi, Gospodine: Gospodine, usliši glas moj.

Neka paze uši tvoje na glas molenja mojega.

Ako budeš na opačine gledao, Gospodine: Gospodine, tko će opstati?

Ali je kod tebe smilovanje, i radi zakona tvoga ufam se u te, Gospodine.

Ufala se duša moja u riječ njegovu: ufa se duša moja u Gospodina.

Od straže jutarnje do noći, neka se ufa Israel u Gospodina.

Jer je kod Gospodina milosrđe, i obilno kod njega otkupljenje.

I on će otkupiti Israela od svih opačina njegovih.

Pokoj vječni daruj im, Gospodine.

I svijetlila im svjetlost vječna.

Ant. Ako budeš na opačine gledao, Gospodine: Gospodine, tko će opstati?

V. Od vrata paklenih.

R. Izbavi, Gospodine, duše njihove.

V. Gospodine, usliši molitvu moju.

R. I vapaj moj k tebi došao.

V. Gospodin s vami.

R. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, koji praštaš grijehe i ljubiš spas ljudski: molimo te, daj milostivo, da braća, rođaci i dobročinitelji naše skupštine, koji su se iz ovoga svijeta preselili, po zagovoru blažene Marije vazda Djevice i svih svetih, dođu u društvo vječnoga blaženstva.

Bože, stvoritelju i otkupitelju svih vjernih, otpusti sve grijehe dušama sluga i službenica svojih: da oproštenje, koje su uvijek želile, pobožnim prošnjama postignu. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

V. Pokoj vječni daruj im, Gospodine.

R. I svijetlila im svjetlost vječna.

V. Neka počivaju u miru.

R. Amen.

V. Blagoslov s podpunim oprostom.
(absolutio generalis).

Došla molitva moja pred lice tvoje, Gospodine; prigni uši svoje k molbama našim; smiluj se Gospodine, smiluj se puku svomu, koga si dragocjenom krvlju svojom otkupio; ne srdi se na nas na vijeke.

Gospodine, smiluj se. Kriste smiluj se. Gospodine, smiluj se.

Oče naš (tiho).

V. I ne uvedi nas u napast.
R. Nego izbavi nas od zla.
V. Spasi sluge svoje.
R. Koji ufaju u tebe. Bože moj.
V. Pošalji im, Gospodine, pomoć sa svetišta.
R. I brani ih sa Siona.
V. Budi im, Gospodine, čvrsta obrana.
R. Proti neprijatelju.
V. Ništa ne opravio neprijatelj proti nama.
R. Ni sin zlobe ne nahudio nama.
V. Gospodine, usliši molitvu moju.

R. I vapaj moj k tebi došao.
V. Gospodin s vami.
R. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, komu je vlastito smilovat se uvijek i prostiti: primi prošnju našu; ter odriješi milostivo nas i sve sluge svoje od griješnih veriga, u koje smo sapeti.

Molimo te, Gospodine, usliši ponizne molitve naše, i oprosti nam, koji ti ispovijedamo svoje grijehe: otpusti nam ih milostivo i mir nam svoj podijeli.

Dostoj se, Gospodine, nadariti nas milostivo neizrecivim milosrđem svojim, ter nas odriješi od svih grijeha i izbavi od kazna, koje njima zaslužujemo.

Bože, koga grijeh vrijeđa, a ublažuje pokora: svrni milostivo oči na prošnje svoga puka molećega; i odvrati bič srditosti svoje, koji za svoje grijehe zaslužujemo. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Svi govore na glas:

Ispovijedam se Bogu svemogućemu, blaženoj Mariji vazda djevici, blaženomu Mihovilu, arkanđelu, blaženomu Ivanu Krstitelju,

svetim apoštolima Petru i Pavlu, našemu blaženomu ocu Franji, svim svetima i vama oče, da sam mnogo sagriješio (la) mišlju, riječju, i djelom: moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh. Zato molim blaženu Mariju vazda djevicu, blaženoga Mihovila arkanđela, blaženoga Ivana Krstitelja, svete apoštole Petra i Pavla, našega blaženoga oca Franju, sve svete i vas oče, da se molite za me Gospodinu Bogu našemu.

Zatim svećenik reče:

Smilovao vam se svemogući Bog, i oproštivši vaše grijehe, priveo vas u život vječni. Amen.

Oprost, odriješenje i oproštenje grijeha vaših podijelio vam svemogući i milosrdni Gospodin. Amen.

Gospodin naš Isukrst, koji je blaženomu Petru apoštolu dao vlast vezati i razriješivati, odriješio vas od svih veriga grijeha, da imadete život vječni i živite u vijeke vjekova. Amen.

Po presvetoj muci i smrti Gospodina našega Isukrsta, prošnjama i zaslugama preblažene vazda djevice Marije, blaženih apoštola Petra i Pavla, našega blaženoga oca

Franje i svih svetih, vlašću, danom mi od svetih otaca papa, podijeljujem vam oprost svih vaših grijeha. U ime Oca i Sina † i Duha Svetoga. Amen.

Ako se ovaj blagoslov u ispovijedaonici, ne može izgovoriti cijeli obrazac, tada se može upotrijebiti zadnji dijel istoga obrasca:

Vlašću danom mi od svetih otaca papa, podjeljujem ti oprost svih tvojih grijeha. U ime Oca i Sina † i Duha svetoga. Amen.

IV. Papinski blagoslov.

Otac upravitelj ili ovlašteni svećenik, obukav kotu i bijelu naramenicu, bez poslužnika, stupi k oltaru i klečeći moli:

Pomoć naša u ime Gospodnje.
Koji je stvorio nebo i zemlju.
Spasi puk svoj Gospodine.
I blagoslovi baštinu svoju.
Gospodin s vami.
I s duhom tvojim.

Ovdje stojeći moli:

Pomolimo se.

Svemogući i milostivi Bože, podijeli nam pomoć sa svetišta i uslišaj milostivo molbe puka svoga, koji u poniznosti srca svoga moli za oproštenje grijeha, i za tvoj blagoslov i milost. Raširi milostivo nad njim desnicu svoju i izlij puninu božanskoga blagoslova, da nadaren svim dobrima, zadobije blaženstvo i život vječni. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Sada svećenih uzađe na oltar, pođe na stranu poslanice, gdje, okrenuvši se k trećorecima, njih jedanput prekriži ovim riječima:

Blagoslovio vas svemogući Bog Otac i Sin † i Duh sveti. Amen.

DODATAK

U pismu sv. oca Pija X. za uvijek je određeno, da su franjevački Trećoreci obojega spola i pojedinih stališa za života i na smrti dionici svih papinskih oprosta i duhovnih dobara, koja uživaju članovi prvog i drugog franjevačkog reda.

U otpisu od 17. svibnja 1909. apostolskom se milošću udijeljuje za uvijek, svima onima, koji pripadaju kojoj mu drago zadruzi ili franjevačkom redu, da isti budu dionici svih oprosta i zajedničkih duhovnih milosti. Po novom crkvenom pravu ta povlastica nije dokinuta, jer su i Trećoreci članovi istoga Franjev. Reda.

1. Dani generalnih apsolucija jesu: Glavne svetkovine Gospodinove: Blagdan Obrezovanja Isusova (Nova godina), Bogojavljenje (Tri Kralja), Spasovo, presv. Trojstvo i Tijelovo.

2. Veće svetkovine bl. dj. Marije: Svijećnica, Navještenje (Blagovijest), Velika Gospa, Mala Gospa, Prikazanje bl. dj. Marije.

3. Blagdan Sviju svetih, sv. apostola Petra i Pavla, sv. Franje (4. listopada), sv. Klare (12. kolovoza), sv. Katarine (25. studenoag).

4. U sve dane Velikoga tjedna.

5. Dvije nove svetkovine franjevačkog reda: Svetkovina sv. Križnog puta (u petak prije nedjelje Sedamdesetnice) i Sedam radosti bl. dj. Marije (u nedjelju iza osmine Velike Gospe).

6. Osim toga može svaki dobiti generalnu apsoluciju jedamput u životu na dan po volji i u čas smrti (t. j. kad je teško bolestan; oprost vrijedi samo jedamput).

OPOMENA

Svaki pravi član trećega reda mora nastojati, da što bolje upozna život sv. Franje. Da to postigne neophodno je potrebito, da si nabavi, ako to već nema:

ŽIVOT SVETOGA FRANJE

DVA SVESKA

Nijedan Trećoredac ne smije biti bez svoga glasila:

GLASNIK SVETOGA FRANJE